

Izabelin, dnia 20 maja 2016 r.

Stowarzyszenie DziałajMy!
ul. Sierakowska 91
05-080 Izabelin

Urząd Gminy Izabelin
ul. 3-go Maja 42
05-080 Izabelin

Stanowisko Stowarzyszenia DziałajMy!
w konsultacjach społecznych projektu zmian w statucie Gminy Izabelin

Szanowni Państwo,

Zgodnie ze swymi celami statutowymi, Stowarzyszenie DziałajMy! konsekwentnie zmierza do zwiększenia jawności i transparentności działania organów samorządu gminnego i jego jednostek organizacyjnych, a nadto do aktywizacji społeczności lokalnej, między innymi poprzez odpowiednie, nakierowane na mobilizowanie mieszkańców działania Wójta, Rady Gminy i innych instytucji gminnych. Statut Gminy Izabelin również powinien służyć realizacji powyższych celów.

W związku z powyższym, z uwagi na prowadzone konsultacje społeczne projektu zmian w statucie Gminy Izabelin na podstawie Zarządzenia Nr 114/2016 Wójta Gminy Izabelin, w imieniu Stowarzyszenia DziałajMy!, postulujemy wprowadzenie w statucie Gminy Izabelin następujących zmian:

1. Odpowiedź na interpelację radnego złożoną na piśmie powinna mieć w każdym wypadku formę pisemną. Utrwalenie interpelacji i odpowiedzi na piśmie pozwala w dowolnym momencie odwołać się do konkretnego tekstu.
2. Każda interpelacja radnego i każda odpowiedź na interpelację radnego powinna podlegać publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej. Dzięki temu obywatel pragnący sprawdzić, czy w interesującej go sprawie miała miejsce interpelacja i jaka była na nią odpowiedź, zawsze będzie miał taką możliwość, bez konieczności rozpoczynania postępowania administracyjnego związanego z dostępem do informacji publicznej.
3. Przebieg sesji powinien być rejestrowany w postaci zapisu dźwiękowego (audio) oraz (osobno) zapisu obrazu i dźwięku (wideo). Nagrania audio i wideo powinny być udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej. Powinny być udostępniane i archiwizowane na tych samych zasadach i w tych samych okresach co dokumenty urzędowe. Powyższy postulat ma na celu zapewnienie jawności pracy Rady i umożliwienie wszystkim mieszkańcom, w dowolnym czasie, zapoznanie się z przebiegiem posiedzenia sesji oraz zachowaniem każdego z radnych podczas sesji. Protestujemy przeciwko usuwaniu z domeny publicznej nagrań z sesji Rady po upływie 12 miesięcy, ponieważ naszym zdaniem nie ma żadnych przesłanek by ograniczać w tak drastyczny sposób łatwy dostęp do nagrań archiwalnych.

4. Przebieg Komisji Rady Gminy powinien być rejestrowany w postaci zapisu audio i powinien być udostępniany na tych samych zasadach co nagrania z posiedzeń Rady Gminy.
5. Inicjatywa uchwałodawcza powinna przysługiwać nie więcej niż 50 mieszkańcom Gminy. Zwracamy uwagę, że np. dwustutysięczny Toruń w swym statucie przyznał taką inicjatywę 150 mieszkańcom. Z tego względu podwyższenie progu do 200 podpisów, jak to ma miejsce w projekcie statutu poddanemu konsultacjom, stanowi niczym nieuzasadnioną barierę dla potencjalnej aktywności mieszkańców Gminy.
6. Procedura zainicjowania uchwał przez mieszkańców powinna być szczegółowo i jasno opisana, m.in. powinna zawierać informację jak powinna wyglądać lista poparcia dla uchwały, kto po stronie Urzędu jest zobowiązany pomóc w sprawach formalnych itp. Działania te mają na celu ułatwienie mieszkańcom wychodzenie z inicjatywami przy założeniu, że często mieszkańcy nie mają takiej wiedzy i zasobów jakie posiada Urząd.
7. Właściwa komisja Rady Gminy powinna opiniować przekazany jej przez Przewodniczącego Rady projekt uchwały zgłoszony przez grupę mieszkańców w terminie nie dłuższym niż 30 dni. Zapis powyższy ma na celu ustalenie maksymalnych terminów procedowania projektu uchwały zgłoszonego przez mieszkańców.
8. Przewodniczący Rady Gminy zobowiązany jest poddać projekt uchwały zgłoszony przez grupę mieszkańców pod głosowanie Rady najpóźniej w terminie trzech miesięcy od dnia złożenia projektu uchwały przez projektodawcę, a w przypadku gdy projekt miał braki formalne, w terminie trzech miesięcy od daty uzupełnienia tych braków. Zapis powyższy ma na celu ustalenie maksymalnych terminów procedowania projektu uchwały zgłoszonego przez mieszkańców.
9. W protokole sesji Rady i Komisji Rady Gminy należy odnotowywać sposób głosowania przez poszczególnych radnych nad każdą z uchwał. Zasady tej nie stosuje się tylko w przypadku głosowań tajnych. Celem proponowanego zapisu jest jawność i dostępność informacji o sposobie głosowania przez poszczególnych radnych. Zgodnie z definicją protokół powinien w ścisły i szczegółowy sposób odzwierciedlać przebieg obrad Komisji lub Rady Gminy, a informacja jak głosowali poszczególni radni jest ważnym elementem obrad. Rozwiązania te są tym bardziej celowe, że od ostatnich wyborów radni są wybierani w jednoosobowych okręgach wyborczych i wyborcy powinni znać sposób w jaki głosuje konkretny radny.
10. Należy wykreślić ze statutu zapisy pozwalające odmawiać komisji rewizyjnej prawa kontroli zamierzeń wójta, jeśli w konkretnych okolicznościach komisja uzna to za wykonalne i właściwe. Ograniczenia w kompetencjach kontrolnych komisji nie mają uzasadnienia.
11. Należy wykreślić ze statutu zapisy pozwalające Radzie na nakazanie zaprzestania kontroli prowadzonej przez komisję rewizyjną lub zawężenie zakresu takiej kontroli. Przerwanie kontroli, którą komisja rewizyjna uważa za zasadną, nie ma uzasadnienia.
12. Należy uzupełnić zapisy statutu, rozszerzając obowiązkowe uzasadnienie uchwał składanych pod głosowanie Rady Gminy o:
 - a) szczegółowe wyjaśnienie potrzeby i celu podjęcia uchwały,
 - b) przedstawienie rzeczywistego stanu w dziedzinie, która ma być unormowana,
 - c) wskazanie różnicy pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym,

- d) przedstawienie przewidywanych skutków, np.: społecznych, gospodarczych, finansowych,
- e) źródła finansowania.

Rozwiązanie to pozwoli lepiej zrozumieć mieszkańcom i radnym potrzebę i skutki przyjęcia procedowanych uchwał.

13. Wprowadzenie w statucie zapisów, które obligują Wójta do przygotowywania pisemnych sprawozdań z działalności pomiędzy sesjami i z realizacji uchwał RG oraz udostępnianie tych sprawozdań na BIP. Rozwiązanie to pozwoli na lepsze rozeznanie się mieszkańcom w działaniach Wójta i Urzędu Gminy a także da możliwość radnym i mieszkańcom kontroli nad realizacją uchwał Rady Gminy.
14. Wprowadzenie odpowiednich zapisów w statucie obligujące organy wykonawcze oraz jednostki pomocnicze do obowiązkowej publikacji prowadzonych przez nie rejestrów umów na stronach BIP. Pozwoli to mieszkańcom na łatwiejszy dostęp do informacji o kosztach ponoszonych przez UG i jednostki pomocnicze.
15. Wprowadzenie odpowiednich zapisów do statutu gwarantujących dostęp mieszkańcom do wszystkich podstawowych informacji, które umożliwią im kompetentny i merytoryczny udział w sesjach organu stanowiącego. Proponujemy dodanie zapisu, stanowiącego że Urząd Gminy i Rada zapewnią mieszkańcom stałą, aktualną i ogólnie dostępną informację o podejmowanych uchwałach, przepisach, planowanych i realizowanych inwestycjach, zawieranych umowach, porozumieniach związkach z innymi gminami, uczestnictwie w stowarzyszeniach i organizacjach samorządowych.
16. Zapisy statutu powinny gwarantować, że wszystkie projekty uchwał i innych dokumenty przygotowywane przez Urząd dla radnych, są w tym samym czasie udostępniane w BIP, tak aby mieszkańcy mieli taki sam dostęp do tych dokumentów co radni i mogli przyjść przygotowani na obrady Komisji i Rady Gminy.
17. Wprowadzenie w statucie Gminy zapisów gwarantujących możliwość zabrania głosu przez mieszkańców uczestniczących w posiedzeniu Rady, na temat konkretnej uchwały, jeszcze przed głosowaniem tej uchwały. Celem jest właśnie umożliwienie wypowiedzi osobom zainteresowanym przed głosowaniem w danej sprawie. Możliwość takiej nie zapewnia umieszczany na końcu sesji punkt obrad „wolne wnioski”. Alternatywnie należy rozważyć zapis statutu trwale umieszczający „wolne wnioski” w pierwszej części sesji. Takie rozwiązanie może zachęcić mieszkańców do udziału w sesjach rady i pobudzić aktywność obywatelską.
18. Wprowadzenie w statucie Gminy zapisu obligującego Przewodniczącego Rady do organizacji minimum jednej sesji Rady w roku, poświęconej dyskusji z mieszkańcami, omówieniu dotychczasowych prac Rady oraz planów radnych na kolejny rok. Otwarte, okresowe spotkanie radnych z mieszkańcami byłoby znakomitą okazją do wysłuchania opinii mieszkańców, wymiany informacji i poglądów oraz debaty o najważniejszych sprawach Gminy.
19. Dodanie w statucie Gminy zapisów podkreślających, że:
 - 1) Gmina podejmuje działania na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród jej mieszkańców, szczególnie wśród młodzieży.
 - 2) Gmina sprzyja solidarności międzypokoleniowej oraz tworzy warunki do pobudzania aktywności obywatelskiej osób starszych w lokalnej społeczności.

- 3) Referendum lokalne może być przeprowadzone w każdej ważnej dla Gminy sprawie, mieszczącej się w zakresie zadań i kompetencji jej organów, lub w sprawie odwołania organu stanowiącego tej jednostki. Referendum przeprowadza się z inicjatywy Rady Gminy lub na wniosek co najmniej 10 procent uprawnionych do głosowania mieszkańców Gminy. Zasady i tryb przeprowadzenia referendum określa odrębna ustawa.
- 4) Konsultacje społeczne są przeprowadzane w celu zasięgnięcia opinii oraz pozyskiwania propozycji i uwag od mieszkańców w sprawach ważnych dla lokalnej wspólnoty. Szczegółowe przepisy dotyczące konsultacji społecznych zawiera stosowna uchwała, tj. regulamin konsultacji społecznych.

Proponowane zapisy podkreślają obowiązek władz Gminy w zakresie aktywizowania społeczności lokalnej, a zarazem informują mieszkańców o ich uprawnieniach i możliwościach wpływu na sprawy samorządu.

W imieniu Stowarzyszenia DziałajMy!:

Olgierd Porębski

Prezes Zarządu

Paweł Sielczak

Wiceprezes Zarządu

Mateusz Zatorski

Wiceprezes Zarządu